

5 ta' Mejju 2025

Lil KPKK,

Qed nikteb din in-nota b'urġenza dwar il-proġett tal-parroċċa tan-Nadur PA1728/06, li xi ftit tax-xhur ilu ġejna kkuntatjati dwaru, jekk għadniex interessati li mmexxu bl-applikazzjoni peress li dakinar kienet ġiet approvata u skont l-iskambju ta' emails bejn il-Unit Manager (Development) u l-Perit tagħna ngħadd li kellhom jintalbu biss il-conditional requirements mingħand l-SCH. Madanakollu rċivejna din ir-risposta:

The SCH have replied that they have noted the Grade 1 status of the church, the architectural interest of the townhouse itself and the impact on the corner niche of Our Lady of Mount Carmel which is on the National Inventory. They noted that they are generally averse to the proposal since this can create a dangerous precedent as there are other churches having a similar configuration.

They have also noted that they have consulted the KPKK and will revert with a formal reply once they have the KPKK position.

Għalhekk ħassejt li għandi niktbilkom direttament peress li sirna nafu li għandkom tiddiskutuha b'mod imminenti. Min-naħha tiegħi bħala Arċipriet tan-Nadur minn Settembru 2024, ġejt mgħarraf b'din l-applikazzjoni li saret żmien ilu mill-Arċipriet ta' qabli, għax dakinar fl-2011 il-Knisja kienet teħtieg estensjoni tas-Sagristija principali (tan-Nofsinhar) u l-parroċċa kellha bżonn ta' ufficċji parrokkjali ġoddha. L-applikazzjoni għal dan il-proġett saret fis-17/03/2006 u ġie approvat fil-25/01/2011 wara 5 snin ta' evalwazzjoni. Għalhekk qed narawha diffiċċi nifhmu kif issa l-PA trid terġa' tibda l-konsultazzjoni mal-SCH. Veru li għadda ż-żmien u teħtieg issir ri-evalwazzjoni, però nhoss li m'għandniex nirrevokaw ħaġa li digħi ġiet approvata u skont raġunamenti validi u wara tant konsultazzjonijiet. Fl-istess waqt inħoss li kien provvidenzjali li ma sarx dakinar għax hekk nistgħu nagħmlu l-modifikasi għall-ħtiġijiet tal-lum li nhossu li huma aktar urġenti minn ta' qabel.

Il-Knisja teħtieg post adegwat fejn terfa' ħafna mill-patrimonju artistiku u sagru tagħha. Veru li s-sagristiji tagħha huma żgħar ħafna u bħalissa l-opri sagri huma mxerrdin: uħud f'mużew ċkejken fiċ-Ċentru Parrokkjali, oħrajn fil-garaxx ta' taħbi iċ-Ċentru, u oħrajn fil-kmamar żgħar ta' madwar u fuq is-sagristiji tal-knisja: sitwazzjoni li qed toħloq diffikultà kbira kull meta jkunu meħtieġa biex jintużaw fil-knisja f'ċertu festi. L-iskariġġ kkawża ħafna ħsara, fosthom lit-tużell li bħalissa jinsab għar-restawr (mhux biss għax waqa' b'inċident, imma wkoll għax digħi kien fi stat ħażin minħabba l-umdità li hemm fil-garaxx taċ-Ċentru fejn hu miżum). Barra minn hekk it-tixrid u l-isparpaljar ta' dawn l-oġġetti sagri maž-żmien għamilha iktar faċli biex uħud mill-oġġetti għebu jew insterqu skont kif jirrakkuntaw x'uħud mis-saċerdoti.

L-idea għalhekk nibtet fost il-Kunsill tal-Patrimonju tal-Parroċċa tan-Nadur flimkien mal-Presbiterju li d-dar msemmija fil-proġett originali tigħi trasformata f'Ċentru Kulturali tal-Arti u Mużew tal-Arti Sagra li jikkonserba b'mod permanenti u adegwat l-opri tal-arti tal-parroċċa kollha f'post wieħed.

Xtaqna għalhekk nirriżiżaw il-proġett u minflok ufficċji ikun hemm swali għall-wiri u/jew konferenzi fuq l-arti sagra u l-kultura reliġjuża, u minflok l-istore propost fuq is-sagristija, fil-post fejn sa dakinar kien hemm ir-radju komunitarju, jiġi trasformat fit-“Teżor tal-Bażilika”

fejn jiġu miżmuma u esposti b'mod permanenti l-fided u l-opri l-iktar prezjuži tal-Knisja. Għal dan l-iskop xtaqna li l-*bridge* bejn id-dar u l-Knisja ma jsirx fil-livell t'isfel, imma fil-livell ta' fuq nett, minn fuq iċ-ċinta tal-Knisja, b'materjal riversibbli u b'mod li ma jmissx mal-binja u l-arkitettura originali tal-Knisja. Fuq in-naħha tad-dar imbagħad jsir *lift* li jinbena fil-bitħa, b'tali mod li ma jintmess assolutament xejn mill-istruttura, mit-taqsim tal-kmamar, mill-kaxxa tat-taraġ u l-karakteristiċi kollha tad-dar l-antika.

Jiddispjaċina li għad m'għandniex pjanti kompluti biex nurukom b'mod aktar ċar dan il-ħsieb, peress li għadna fi stadju preliminari. Però nemmnu li hemm veru bżonn li dan il-proġett taċ-Ċentru tal-Arti jkun konness mas-swali ta' fuq is-sagristija tal-knisja permezz ta' *bridge*, ġalli jkun hemm aċċess indipendenti mill-ftuħ tal-Knisja, u sabiex jkun hemm attrattiva arkitettonika moderna interessanti li tgħażżeq il-Knisja mal-Kultura. Fil-fatt qed nerġgħu nikkunsidraw u nimmodifikaw dan il-proġett ġalli żgur ikun ta' servizz għall-komunità filli tapprezzza iktar il-wirt kulturali u artistiku tagħha. L-idea tal-*bridge* modern u riversibbli bejn il-Knisja u č-Ċentru tal-arti/kultura hassejna li għandu jkollu sinjifikat simboliku u kuncettwali, minbarra dak prattiku. Għax hekk mingħajr ebda spjegazzjoni jkun qed juri kif il-Knisja qed toħloq "pont" mal-Kultura, u kif l-attività tal-kultura kontemporanja għandha "pont" li jgħaqqadha mal-wirt reliġjuż tal-passat.

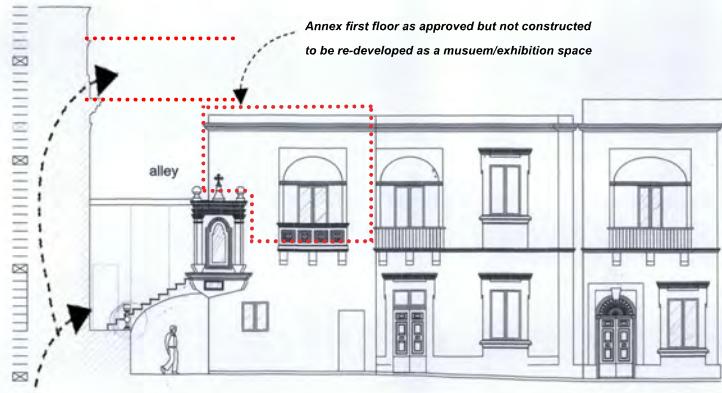
Ippermettuli però nosserva li l-argument li dan il-*proposal* jista' joħloq preċedent perikoluż peress li hemm knejjes oħra li għandhom konfigurazzjoni simili, ma nħossx li jaapplika wisq għalina għax:

- nemmnu li kull każ għandu jiġi studjat għalihi, u qatt ma jistgħu jinħarġu permessi sempliċement fuq ir-raġunar li "la ħaduh dawk, għandi nieħdu jien ukoll".
- u nifhmu li dan il-preċedent ma jistax ikun perikoluż għax mhux qed jitraskura l-wirt arkitettoniku u kulturali tagħha u fl-istess ħin qed jiproponi żvilupp sostenibbli u kontemporanju f'armonija maż-żmien li qed ngħixu llum.

Nixtiequ għalhekk, ġentilment nitolbukom tagħtuna s-suġġerimenti tagħkom ġalli nfasslu u nimmodifikaw il-proġett skont il-ħtiġijiet li semmejnej kom hawn fuq, għax nemmnu li jista' jkun veru utli għall-Knisja tagħna u rispettuż lejn l-ambjent arkitettoniku taż-żona interessata. Veru li għaddew ġafna snin minn mindu ngħatajna din l-approvazzjoni u ma sar xejn minħabba raġunijiet li jaqgħu taħt ir-responsabbilità taż-żewġ naħħat, imma xorta nemmen li l-fatt li ma sar xejn kien provvidenzjali sabiex nirivedu l-proġett, u nbiddlu l-pożizzjoni tal-*bridge* b'mod li jaqdi iktar l-iskop tiegħi. Barra minn hekk nemmnu li m'hux xieraq għal ħadd li sempliċement inwaqqgħu jew nirrevokaw din il-proposta biex minflokha ssir waħda ġidha jew differenti: sew għaliex dan ikun ifisser li rridu nidħlu fi spejjeż oħra bla bżonn u sew għaliex nemmen li hekk ma nkunux qed nirrispettar ix-xogħol u s-sagħrifċċi li saru minn ta' qabilna.

Filwaqt li nitlobkom tgħinuna noħolqu proġett sostenibbli u utli għall-komunità tagħha, nirringrazzjakom ġafna tad-dedikazzjoni u s-servizz tagħkom lejnna.

Arċipriet Dun Krystof Buttigieg



PROPOSED ELEVATION FACING TRIQ RAKELA CAMILLERI

Bridge approved in PA/1728/06 will be relocated to a higher level above top cornice to connect unused space above sacristy with accessible roof level of annex

1 0 1 2 5 10 15 20m
SCALE 1:100

EDWARD SCERRI
B.E.A.(Hons), Dip. (Conservation), A & C.E., OJL
Flat 1, 1st Floor
Gorg Borg Olivier Street,
Victoria - Gozo, Malta.
Tel: (+356) 2155 5248

EDWARD SCERRI
B.E.A.(Hons), Dip. (Conservation), A & C.E., OJL
Architect and Civil Engineer
Main Office: Flat 1, "SAMF", Triq Gug Riegħ Cheva, Victoria, Gozo, Malta Tel:(+356) 2155548
Mobile: (+356) 99888888 E-mail: ewen@global.net.mt

Project NADUR, GOZO
TO CONSTRUCT AN ANNEX TO THE BASILICA OF STS. PETER PAUL AT PJAZZA 28 TA'PPIEL 1688

Client NADUR PARISH

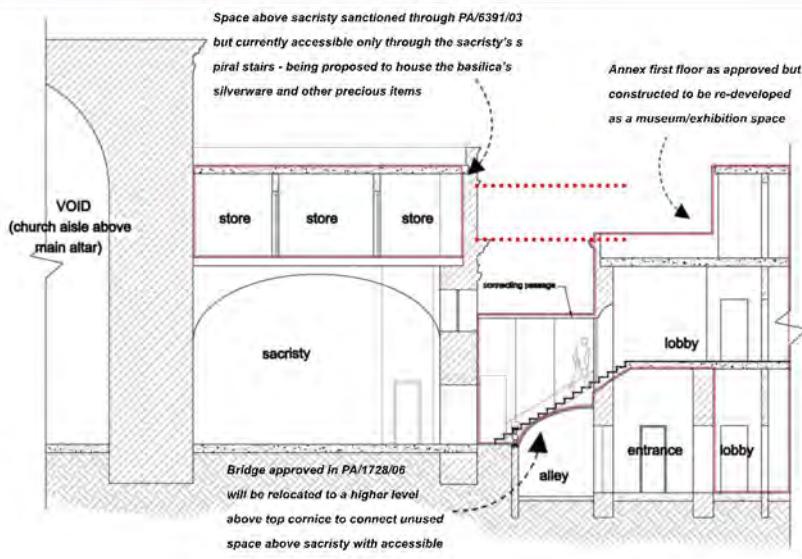
Des. Name: PROP. STREETSCAPE & BRIDGE	Date: 1:100
Des. No.: 7 (amended)	Date: July 2008

Printed with Hewlett Packard 350C Plotter

Page 1 of 1

PA01728/06 - 132g - Valid, Available To Public - Kimberly Camilleri on behalf of Edward Scerri - 05/05/2025

132g



SECTION THRO' BRIDGE AA'

0 1 2 5 10 15 20m
SCALE 1:100

EDWARD SCERRI
B.E.A.(Hons), Dip. (Conservation), A & C.E., OJL
Architect and Civil Engineer
Main Office: Flat 1, "SAMF", Triq Gug Riegħ Cheva, Victoria, Gozo, Malta Tel:(+356) 2155548
Mobile: (+356) 99888888 E-mail: ewen@global.net.mt

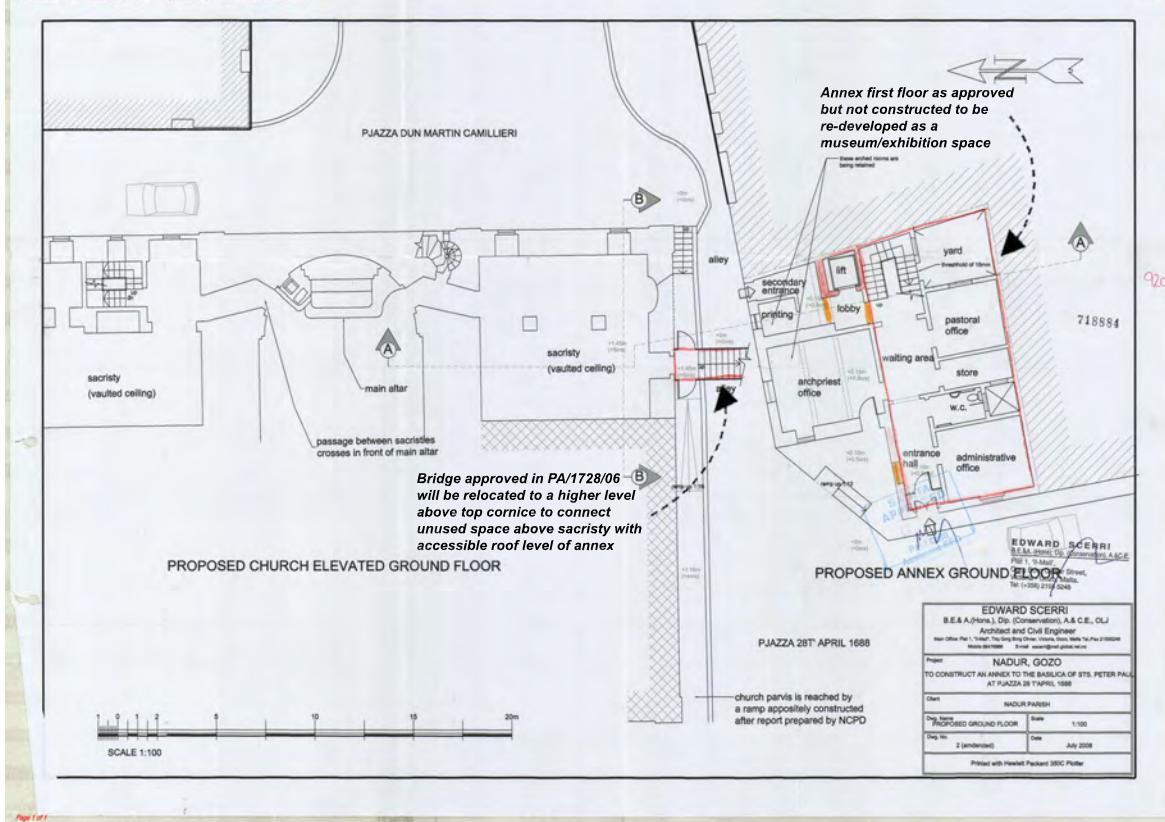
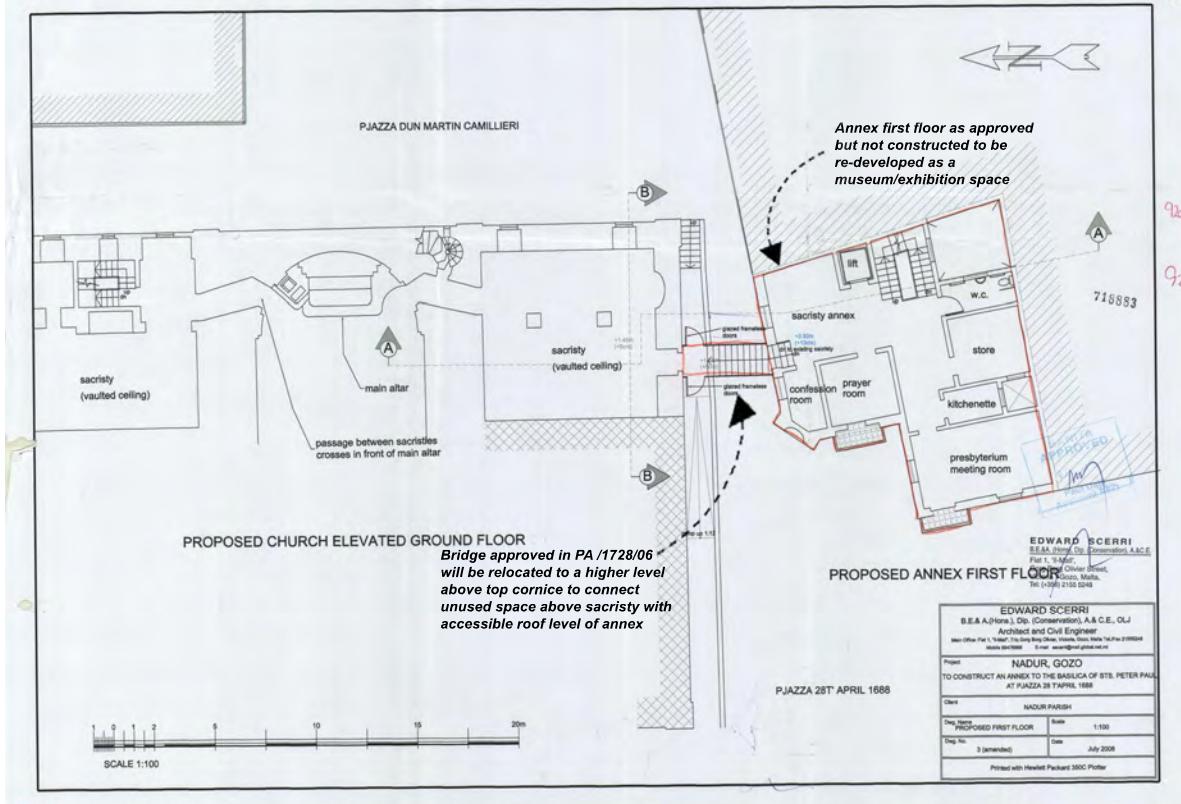
Project NADUR, GOZO
TO CONSTRUCT AN ANNEX TO THE BASILICA OF STS. PETER PAUL AT PJAZZA 28 TA'PPIEL 1688

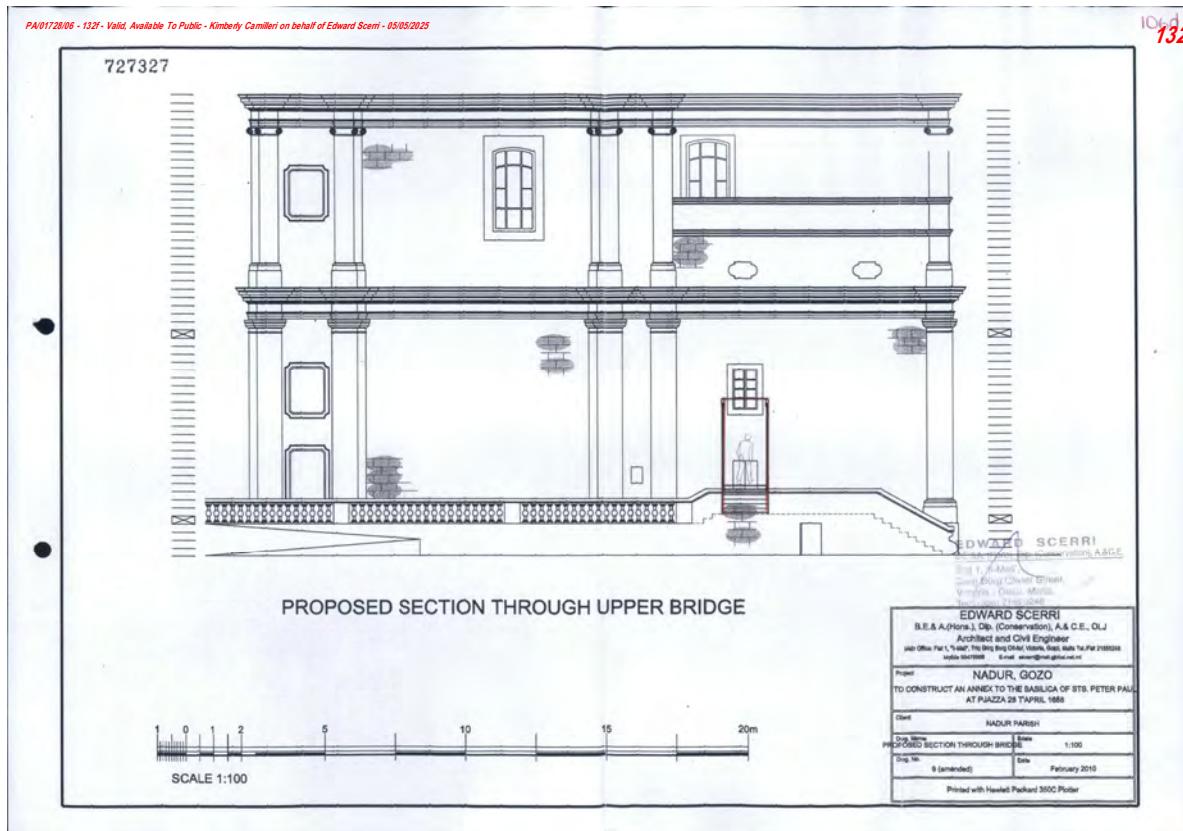
Client NADUR PARISH

Des. Name: PROPOSED SECTION THROUGH ALLEY	Date: 1:100
Des. No.: 8 (amended)	Date: January 2011

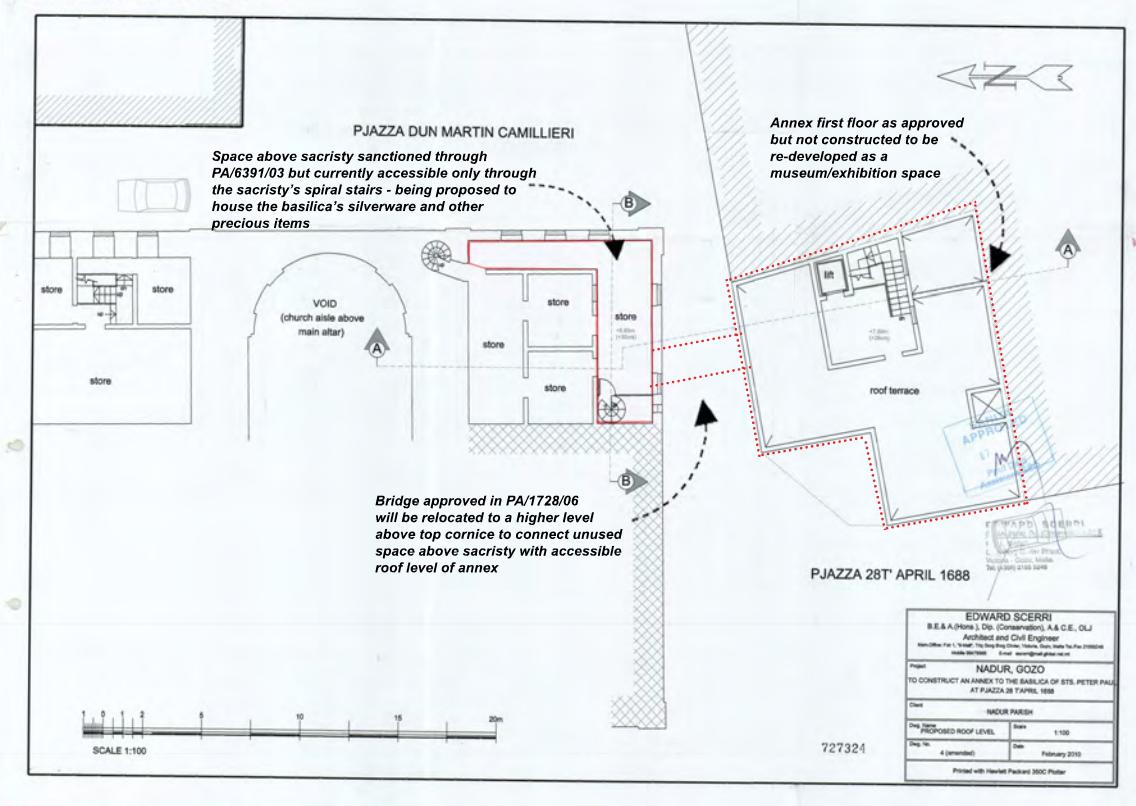
Printed with Hewlett Packard 350C Plotter

Page 1 of 1





Page 1 of 1



Page 1 of 1

